

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/364/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244855
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244855.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľa: J. Q. Q., C. A.: S. XXXX/X, A., zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom: Radlinského 2, Bratislava proti odporkyni: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, IČO: 30 844 789, so sídlom: Imricha Karvaša 1, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k.: 4C/210/2011-85 zo dňa 17.02.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni **s a n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zo dňa 10.01.2014 na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie zamietol. Ďalším výrokom rozsudku súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na náhradu škody vo výške 4.254,88 eura s príslušenstvom. Odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok po právnej stránke odôvodnil podľa § 3 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 1 veta prvá a druhá, § 15 ods. 1 a § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a vecne tým, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania podaným dňa 30.12.2011 voči odporcovi domáhal zaplatenia 4.254,88 eura s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Návrh odôvodnil tým, že ako člen družstva vložil peňažné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVEŠTÍCIE (ďalej len "Družstvo"), ktoré zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej aj "zákon č. 566/2001 Z. z.") na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt na základe prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska (ďalej len "NBS"), pričom na uvedenú činnosť používalo výhradne spoločnosť CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej aj "obchodník s CP"), s ktorým Družstvo uzatvorilo Zmluva o správe portfólia cenných papierov (ďalej aj "Zmluva"). Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľom do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície 8% (garantovaná výška zhodnotenia). Obchodník s CP skončil svoju činnosť ku dňu 30.04.2010; Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov ani zverené peňažné prostriedky. Družstvo preto nemalo prostriedky na výplatu navrhovateľom zverených prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. Navrhovateľovi preto konaním obchodníka s CP, v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo vznikla škoda, nakoľko jeho majetok sa zmenšil o sumu do Družstva vložených a nevrátených finančných prostriedkov. Podľa navrhovateľa mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS, ktorá 1/ neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených

nedostatkov ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom vedela alebo musela vedieť, že zistené nedostatky v činnosti Obchodníka s CP zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, 2/ vo vzťahu k Družstvu nevykonala potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody na majetku, ktorý zverilo Obchodníkovi s CP, najmä však neupozornila včas Družstvo na riziká vyplývajúce z činnosti Obchodníka s CP, 3/ nezasiahla včas a účinne voči Obchodníkovi s CP a tým zbytočnými prietahmi spôsobila, že Obchodník s CP mohol pokračovať v protiprávnom konaní na ujmu Družstva a tretích osôb vrátane navrhovateľa až do 01.03.2011, keď mu odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb, 4/ NBS nereagovala na list Družstva zo dňa 24.06.2010, ktorým podľa § 86 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. dala podnet na vyhlásenie obchodníka s CP za neschopného plniť záväzky voči klientom a spôsobila, že Družstvo si nemohlo uplatniť nárok na náhradu za nedostupný klientský majetok zverený navrhovateľom Obchodníkovi s CP v Garančnom fonde investícií a uspokojiť tak následné nároky svojich členov, 5/ NBS inými zbytočnými prietahmi, resp. svojou nečinnosťou spôsobila, že neprijala voči Obchodníkovi s CP vhodné opatrenia (sankcie), ktorými by zabezpečila, že by nemohol nakladať so svojim majetkom inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľa, resp. tretích osôb, aj keď vedela a musela vedieť, že Obchodník s CP pri vykonávaní činnosti porušuje zákon.

Následne navrhovateľ v písomnom doplnení k žalobe zo dňa 11.04.2013 bližšie špecifikoval nesprávny úradný postup, spočívajúci v 1/ oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a následné oneskorené zakázanie činnosti Družstva, 2/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení v prerokovaní nedostatkov a 3/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka pri činnosti voči družstvu.

Pokiaľ ide o bod 1/, navrhovateľ argumentoval, že Prospekt investície bol vypracovaný ku dňu 20.02.2002 a doplnený dodatkami zo dňa 21.03.2003 a 03.06.2008. NBS rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, v rámci výkonu dohľadu nad Družstvom zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície, vzhľadom na zmenu skutočností v ňom uvedených (absencia aktuálnych údajov o a/ predmete podnikania, b/ členoch predstavenstva a dozornej rady, c/ subjektoch, ktoré ovládajú družstvo, d/ subjektoch, s ktorými je družstvo majetkovo prepojené a ďalšie). NBS v rozhodnutí ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu od mája 2010, teda účelovo len necelé dva týždne po tom, ako v rámci výkonu dohľadu nad Družstvom doručila Družstvu výzvu zo dňa 20.04.2010 na predloženie dokladov a informácií k údajom zahrnutým do Prospektu investície. Neaktuálnosť Prospektu investície pritom siahala späť ku dňu 31.12.2006. Dňa 27.08.2007 došlo k stretnutiu medzi poverenými členmi predstavenstva Družstva a zástupcami NBS práve z dôvodu nedodržania Prospektu investície. Družstvo teda porušovalo povinnosti stanovené v § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. od roku 2006 avšak NBS voči Družstvu zakročila až v máji 2011.

K bodu 2/ navrhovateľ uviedol, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt a obchodník patrili k povinne dohliadaným subjektom, a preto bola NBS povinná zisťovať a vyhodnocovať informácie a podklady o skutočnostiach týkajúcich sa dohliadaných subjektov v zmysle § 137 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z.. NBS už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila nedostatočné rozloženie portfólia, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta - spoločnosti CI HOLDING a.s., pričom rizikovosť rozloženia portfólia dohliadaného subjektu patrí k jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré má NBS sledovať pri výkone dohľadu. NBS sa uspokojila s rozložením portfólia namiesto jednej do troch zmieniek bez využitia akýchkoľvek dostupných sankčných a nápravných opatrení voči Družstvu podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z.

V súvislosti s bodom 3/ poukázal na to, že NBS v rámci kontroly rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750/3/2007, uložila obchodníkovi s CP pokutu vo výške 300.000,-Sk za porušenie povinností stanovených zákonom č. 566/2001 Z. z., pričom o výsledkoch kontroly ani navrhovateľa ani Družstvo nikdy neinformovala. Ani po vydaní rozhodnutia a zistení v roku 2007 NBS nevyužila svoje kompetencie dané zákonom č. 566/2001 Z. z., existujúce už od roku 2007, neprijala žiadne kontrolné alebo významnejšie opatrenia tak voči obchodníkovi s CP či voči Družstvu, čím umožnila ich ďalšiu činnosť a spôsobila, že navrhovateľ už skôr nemohol rozpoznať riziko svojej investície.

Odporkyňa sa k návrhu na začatie konania vyjadrila v podaní doručenom súdu dňa 01.06.2012 a 03.08.2012 a žiadala ho ako nedôvodný zamietnuť. Uviedla, že Družstvo ako podnikateľský subjekt vykonávalo činnosť podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obch. zákonník, za ktorú zodpovedalo predstavenstvo ako štatutárny orgán, ktorý zároveň riadil činnosť Družstva a zásadne rozhodoval o všetkých záležitostiach Družstva. Navrhovateľ musel vedieť, že s investovaním finančných prostriedkov do Družstva je spojené určité riziko a doterajší, príp. propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov v súlade s § 129 ods. 1 písm. b/ zákona č. 566/2001 Z. z. Úrad pre finančný trh schválil dňa 21.03.2002 Prospekt investície podľa § 127 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z., na základe ktorého bolo Družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky majetkových hodnôt 10 rokov. Pri schvaľovaní Prospektu investície úrad postupoval podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 125 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z. z., pri ktorom posudzoval najmä jeho úplnosť podľa § 128 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. a tiež vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť, pričom za pravdivosť jednotlivých údajov v ňom uvedených zodpovedal štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Prospekt investície neobsahoval Zmluvu o správe portfólia ani Zmluvu o riadení portfólia, keďže zákonnou náležitosťou Prospektu investície bol podľa § 128 ods. 1 písm. a/, bod 10 zákona č. 566/2001 Z. z. len zoznam zmlúv zabezpečujúcich odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu poskytovaných služieb. Schválenie Prospektu investície teda neznamenal schválenie i zmluvy medzi Družstvom a obchodníkom s CP, keďže jeho schválením nevznikol medzi Družstvom a obchodníkom s CP zmluvný vzťah. Eventuálne nedodržanie povinností zo zmluvy zo strany obchodníka s CP by bolo porušením ich zmluvného vzťahu, ale nie porušením Prospektu investície. Odporkyňa potvrdila, že vykonávala dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, avšak len v zákonom vymedzenom a limitovanom rozsahu, a to dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených zákonom č. 566/2001 Z. z. keď kontrolovala 1/ zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2 a § 127), 2/ aktuálnosť Prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, 3/ plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a 4/ splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt ako aj 5/ dodržanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z. z. Až s účinnosťou od 01.06.2010 bola NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť či vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiava schválený Prospekt investície; NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. Zo správ predkladaných Družstvom nevyplývali informácie o zhoršenej situácii Družstva, Družstvo odporkyni neoznámilo, že obchodník s CP neoprávnene vyúčtováva odmenu, neplní si povinnosti zo zmluvy s Družstvom. Zároveň, Družstvo voči činnosti obchodníka s CP neprejavilo žiadne výhrady a v tomto smere sa voči nemu nedomáhalo žiadnych nárokov súdnou cestou. Odporkyňa až po 8 rokoch spolupráce obdržal list Družstva zo dňa 15.04.2010, v ktorom žiadalo odporkyňu o preskúmanie postupu obchodníka s CP a vykonanie dohľadu na mieste. V období od 20.04.2010 do 06.05.2010 vykonala dohľad na mieste u obchodníka s CP pričom zistila, že neposkytoval Družstvu investičnú službu riadenie portfólia v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z.. Dňa 12.07.2010 tak vydala rozhodnutie, č. ODT-8305/2010, o predbežnom opatrení a obchodníkovi s CP uložila povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom jeho klientov bez predchádzajúceho písomného súhlasu NBS. Ďalším rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, odporkyňa odobrala obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, ktoré potvrdila Banková rada NBS ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. GUV-274/2011 zo dňa 01.03.2011. Pokiaľ išlo o namietané priesťahy v konaní mala odporkyňa za to, že samotné Družstvo sťažovalo napredovanie dohľadu tak, aby odporkyňa mohla zistiť všetky skutočnosti a okolnosti a získať dôkazy potrebné na ďalšie konanie. Tiež vzhľadom na výpoveď zmluvy obchodníkom s CP odporkyňa vyzvala Družstvo na aktualizáciu Prospektu investície. Družstvo podalo žiadosť o schválenie dodatku k Prospektu investície, avšak ani na výzvu NBS žiadosť nedoplnilo napriek viacnásobnému predĺženiu lehoty na odstránenie nedostatkov. Z uvedeného dôvodu NBS rozhodnutím zo dňa 26.08.2010, č. OPK-5664/1-5/2010 konanie o žiadosti Družstva zastavila, ktoré rozhodnutie potvrdila Banková rada NBS rozhodnutím zo dňa 08.12.2010, č. GUV-1744/2010. Medzičasom NBS listom zo dňa 27.08.2010, č. ODT-10890/2010, oznámila Družstvu začatie konania pre porušenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ zákona č. 566/2001 Z. z. a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 cit. zákona, keďže Družstvo nedodržovalo schválený Prospekt investície a skutočnosti v ňom uvedené neaktualizovalo. Konanie bolo ukončené vydaním rozhodnutia dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, ktorým odporkyňa Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt. Odporkyňa tak pri výkone dohľadu podľa ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z. nebola nečinná, nespôsobilá žiadne priesťahy v konaní a nedopustila sa ani navrhovateľom vytýkaného nesprávneho úradného postupu. Pokiaľ navrhovateľovi vznikla nejaká

majetková ujma v súvislosti s investíciou do Družstva, mala odporkyňa za to, že je povinný ju objektívne preukázať. Zdôraznila, že na majetok Družstva bol uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, sp. zn.: 3K 95/2010, vyhlásený konkurz; pokiaľ tak navrhovateľ vložil svoje finančné prostriedky do Družstva, mal si svoj nárok prihlásiť do konkurzu a v prípade popretia tejto pohľadávky správcom konkurznej podstaty, domáhať sa určenia popretej pohľadávky incidenčnou žalobou. Zároveň i bývalé predstavenstvo Družstva sa na Okresnom súde Bratislava I domáhalo žalobou smerujúcou voči odporcovi náhrady škody vo výške 63.163.426,03 eura s prísl. podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá škoda mala pozostávať i z členských vkladov členov Družstva.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľ sa stal členom Družstva, a to podľa rozhodnutia predstavenstva Družstva zo dňa 31.03.2010 o prijatí ďalšieho členského vkladu navrhovateľa. Žiadosťou zo dňa 11.02.2011 požiadal o zrušenie členského podielu v Družstve. Zo strany Družstva mu bola vydaná zmenka vystavená dňa 10.12.2010 na sumu 4.254,88 eura so splatnosťou na videnie. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, sp. zn.: 3K 95/2010, bol na majetok Družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz. Navrhovateľ si voči Družstvu prihlásil pohľadávku vo výške žalovanej sumy, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá. Na Okresnom súde Bratislava I je vedené incidenčné konanie, sp. zn.: 8Cbi 25/2011, ktoré v čase rozhodovania súdu prvého stupňa nebolo právoplatne skončené.

Súd prvého stupňa mal ďalej za to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody. Vychádzal z ustálenej súdnej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84) v zmysle ktorej platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom. Navrhovateľ sa ako bývalý člen Družstva sa musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, nakoľko Družstvo je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľovi vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Navrhovateľ si uplatnil pohľadávku voči Družstvu v konkurze vyhlásenom na majetok Družstva, avšak v čase rozhodovania súdu nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu, a to jednak z dôvodu, že oprávnenosť jeho nároku uplatneného v konkurznom konaní voči Družstvu je predmetom vyššie uvedeného konkurzného konania a tiež z dôvodu vyjadrenia správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva zo dňa 24.08.2011 a zo dňa 20.09.2013. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa tak nebolo možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, z ktorého majetku by mala byť uspokojená jeho pohľadávka uplatňovaná i v prebiehajúcom konaní Navrhovateľ nepodal ani žalobu proti členom predstavenstva Družstva alebo kontrolnej komisii Družstva v zmysle § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 Obchodného zákonníka. Až v prípade bezúspešnosti vymoženia predmetnej pohľadávky by do úvahy prichádzalo uplatňovanie náhrady škody voči štátu. Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani skutočnosť, či vystavenú zmenku predložil Družstvu na vyplatenie a s akým výsledkom. Nemohol tak ustáliť či a najmä v akej výške vznikla navrhovateľovi škoda, nárok tak mal uplatnený predčasne. S poukazom na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty nebolo v danom konaní možné aplikovať ani rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn.: 29Cdo 4968/2009.

Súd prvého stupňa nemal v konaní za preukázaný ani nesprávny úradný postup odporkyne. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a oneskorení zákazu činnosti Družstva skonštatoval, že dohľad NBS nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z. z. vo vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom (zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, plnenie informačných povinností, predloženie na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z.). K takým povinnostiam patrila počnúc od 01.01.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. a počnúc od 01.06.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. V prípade novej významnej skutočnosti, vecnej chyby či nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie NBS. Ak štatutárny orgán dodatok nepredložil, NBS mohla tieto skutočnosti zistiť až s časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej

povinnosti Družstva. Štatutárny orgán Družstva pritom počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície (§ 128 ods. 1 písm. h/ cit. zákona), pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia, ktorá bola zaradená do zoznamu zmlúv zabezpečujúcich odbyť výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu poskytovaných služieb, ktoré poskytuje (§ 128 ods. 1 písm. a/ bod 10 cit. zákona); NBS tak nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15.04.2010, nesignalizovalo NBS zhoršenie jeho finančnej situácie či nedostatky v činnosti obchodníka s CP. Pri výkone dohľadu na mieste samom v dňoch 20.04. do 06.05.2010 NBS zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti. NBS preto vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície. Ako vyplýva z rozhodnutia NBS zo dňa 26.08.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, Družstvo predmetnú žiadosť NBS síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zákona č. 747/2004 Z. z., ktoré nedostatky neboli napriek viacnásobnému predĺženiu lehoty na doplnenie žiadosti a dodatku odstránené a konanie bolo zastavené. Medzičasom NBS iniciovala konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovení § 129 ods. 3 citovaného zákona, ukončené vydaním rozhodnutia dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, ktorým Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt. NBS tak konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom a súd v jej postupe nezistil namietaný nesprávny úradný postup.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.08.2007, súd prvého stupňa uviedol, že predmetom konania je nesprávny úradný postup odporkyne, nie obchodníka s CP; v priamej príčinnej súvislosti s ním tak mohla vzniknúť škoda len Družstvu. Navrhovateľ nebol s obchodníkom s CP v žiadnom vzťahu. Účastníkom vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo, a preto z tohto vzťahu vyplývali práva a povinnosti len jeho účastníkom. Dohľad NBS bol limitovaný zákonom č. 566/2001 Z.z., a preto informácie a podklady, ktoré mala NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu podľa § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, a to Družstvu. Zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. NBS na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31.12.2005 a 31.12.2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, avšak podľa platnej právnej úpravy nemohla Družstvu uložiť sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. NBS ako štátny orgán, ktorého činnosť je regulovaná článkom 2 ods. 2 Ústavy SR, nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom. Zistené nedostatky v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.08.2007 a dala odporúčania na nápravu tohto stavu. NBS v danom období nemohla pristúpiť k uloženiu peňažnej sankcie, pozastaviť alebo zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z., ktoré oprávnenia použila pri zistení neaktuálnosti Prospektu investície po 01.06.2010.

Čo sa týka nesprávneho úradného postupu odporkyne spočívajúceho v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s CP pri činnosti voči Družstvu súd prvého stupňa poukázal na absenciu priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľa. Z listinných dôkazov, najmä jednotlivých rozhodnutí NBS o uložení pokuty vo výške 500.000,-Sk (rozhodnutie zo dňa 08.01.2008, č. OPK 9750/3/2007), vo výške 300.000,-Sk (rozhodnutie zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007) mal zrejmé, že NBS činnosť obchodníka s CP sledovala, nebolo však jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach. Zákon č. 747/2004 Z.z. o dohľade v § 2 ods. 2 ustanovuje, že dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný a konanie pred NBS vo veciach dohľadu rovnako neverejné. Účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu je tak len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia uložiť. Vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s CP a Družstvom založený Zmluvou bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka, aby zabezpečilo priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. Navrhovateľ sa pritom ako člen Družstva mal aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom a zamedziť tak znehodnoteniu, príp. nevykonalnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom. Nárok navrhovateľa tak posúdil ako nedôvodný a v celom rozsahu ho zamietol.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 17.02.2014, navrhovateľ podal v predmetnej veci návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V predmetnej súvislosti súd prvého stupňa uzavrel, že mu v prejednávanej veci neprináleží povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku vyvolanú navrhovateľom Súdnemu dvoru, nakoľko sa nejedná o súd rozhodujúci v poslednom stupni, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok a nejde tu ani o posúdenie platnosti ustanovenia práva Únie, ale výlučne o otázku výkladu práva Európskej únie, resp. jeho porušenia. Po posúdení návrhu navrhovateľa na predloženie ním navrhovaných prejudiciálnych otázok dospel k záveru, že tento je nedôvodný, nakoľko odpoveď na položené otázky nemá bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním, ktoré by determinovala po právnej stránke. Predmetom konania je náhrada škody, ktorá mala byť navrhovateľovi spôsobná údajným nesprávnym úradným postupom odporkyne, ktorá nemala vykonať riadne a odborne dohľad nad Družstvom ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a Obchodníkom s CP ani neprijala vhodné opatrenia, aby zabránila škode navrhovateľa na majetku. Nestotožnil sa s názorom navrhovateľa, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky CP, keďže tieto inštitúty sú upravené rôznymi predpismi Európskej únie a sú upravené a zadané v rôznych zákonných ustanoveniach právneho poriadku Slovenskej republiky. Úprava verejnej ponuky majetkových hodnôt bola zavedená do právneho poriadku SR preto, aby upravila podmienky činnosti už existujúcich podnikateľských subjektov, na ktoré sa verejná ponuka cenných papierov nevzťahovala a ani nevzťahuje z dôvodu ich rozdielného zadaného, ktoré zohľadňuje i rozdielne investičné stratégie a metódy podnikania pri verejnej ponuke majetkových hodnôt v porovnaní s podnikaním pri verejnej ponuke cenných papierov na základe zverejneného prospektu cenných papierov.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny 4.254,88 eura s príslušenstvom zamietol, podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a návrhu vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že odporkyňa nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Spoliehal sa na to, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie odporkyne ako orgánu dohľadu a nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa odporkyne len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporkyne, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval a postup odporkyne bol svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporkyňu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument odporkyne, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť a nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností odporkyne, spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z. z. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľ považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady „právo patrí bdelym“, nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti odporkyne vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol „bdely“ s tým, že mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s CP, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Uviedol, že povinnosťou NBS podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú

dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 Zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1. mája 2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS, napriek tomu, že odporkyňa v priebehu celého konania tvrdila opak a preto mala NBS zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s CP s tým, že povinný zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka Ing. Zdenka Juricu, Csc., preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s CP, z čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom a NBS sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky, rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, Ing. Libor Červenka, vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Odporkyňa naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s CP vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch ani po vydaní tohto rozhodnutia, okrem udelennej pokuty vo výške 10.000 eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia. Mal za to, že následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s CP, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva. Odporkyňa svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu mu odporkyňa svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal na skutočnosť, že odporkyňa tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s CP odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 NBS. Vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že odporkyňa svojím rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18. júla 2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že odporkyňa ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, späť k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31. decembru 2006 z čoho vyplýva, že Družstvo svojím konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak odporkyňa voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Bol názoru, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorí si prihlásili svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní a ak áno, v akom rozsahu, pričom súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009). Uviedol, že súd je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu a preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporkyne a súdu prvého stupňa povinný mu dané

plnenie vrátiť s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Mal za to, že ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, zákon o konkurze a reštrukturalizácii by fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon v platnom znení a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným odporcom a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Namietol, že zo zápisníc o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané súdom prvého stupňa, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O. s. p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedla, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa a preto jeho tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, je účelové. Navrhovateľ sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba odďaľujú vydanie rozhodnutí vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jej údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Taktiež poukázala na skutočnosť, že kompetencie NBS pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z článku 2 ods. 2 Ústavy SR s tým, že NBS postupovala v súlade s Ústavou SR a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobilá žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s CP dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené ustanoveniami zákona o dohľade a zákona o cenných papieroch. Zaujala názor, že navrhovateľ mohol požiadať NBS o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo mu byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že NBS môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu a až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1. júna 2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla NBS dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1. januára 2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z. z. a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície, pričom informácie a podklady, ktoré má NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt

povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov a preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán bez ohľadu na fakt či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Ďalej uviedla, že mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle vtedy účinného ust. § 130 zákona o cenných papieroch; tieto informácie odporkyňa nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s vtedy platnými ustanoveniami § 129 a § 130 zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR.

Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009 uviedla, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že akokoľvek inak nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ust. § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, pričom zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna, ktorej sa štát nemôže zbaviť a preto musia byť najskôr využité všetky zákonné možnosti veriteľa voči iným dlžníkom a následne musia byť jednoznačne a nespochybniteľne preukázané všetky tri predpoklady tejto zodpovednosti za škodu, ktoré musia byť splnené súčasne. Skutočná existencia pohľadávky navrhovateľa a jej výška voči Družstvu sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní, pokiaľ ich správca konkurznej podstaty družstva neuzná skôr a až následne, ak pohľadávka navrhovateľa voči Družstvu nebude uspokojená v rámci konkurzu, môže navrhovateľovi vzniknúť škoda. Ďalej poukázala na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva zo dňa 14. septembra 2011, kde správca konkurznej podstaty konštatuje katastrofálny stav účtovníctva úpadcu, ktoré bolo vedené len do júla 2010 a po tomto dátume sa v účtovníctve nenachádzajú žiadne účtovné záznamy, účtovné doklady sú v neporiadku, mnohé z nich chýbajú a veľká časť finančných operácií úpadcu bola realizovaná v hotovosti bez riadneho zaznamenania v účtovníctve a pohľadávky neboli popreté z dôvodu, že by boli nedostatočne zdokladované, ale v dôsledku veľmi podozrivého hospodárenia úpadcu v období pred konkurzom. V zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo s tým, že v súlade s ust. § 121 O. s. p., netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. 1Ob0/283/2006 vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať, pričom odporkyňa je známe, že na Okresnom súde Bratislava I sú proti nej vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p., túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich

základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná 1, Bratislava, IČO: 35 784 717 (ďalej „Družstvo“), toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. apríla 2011, č. k. 3K/95/2010 - 21, právoplatným dňa 5. mája 2011, s členským podielom ku dňu 20. apríla 2010 v sume 4.254,88 eura, pričom na základe žiadosti navrhovateľa o zrušenie členského podielu v Družstve zo dňa 11. 2. 2011 došlo k zrušeniu jeho členstva a navrhovateľovi vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 4.254,88 eura.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že dňa 2. 6. 2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, Poľná 1, Bratislava, ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa § 43 zák. č. 566/2001 Z. z., predmetom ktorej podľa článku I. bod 2 Zmluvy bol záväzok obchodníka s CP hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s CP zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30. 3. 2010 zo strany obchodníka s CP, NBS rozhodnutím zo dňa 21. 12. 2010, č. ODT-8305-5/2010, odobrala obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. 3. 2011, č. GUV - 274/2011 (ďalej „rozhodnutie o odobratí povolenia“) a rozhodnutím zo dňa 30. 5. 2011, č. ODT-10890-4/2010, NBS zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt (ďalej „rozhodnutie o zákaze činnosti“) podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c/ zák. č. 566/2001 Z. z. z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zák. č. 566/2001 Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z.

V posudzovanej veci sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu škodu v sume 4.254,88 eura s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19. 4. 2011 do zaplatenia, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS, ktorý spočíval v tom, že NBS oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva, keď Družstvo porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti, zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investícií bola už od 31. 12. 2006, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany NBS po 24. 8. 2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s CP, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré NBS pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať, NBS prijala od 20. 8. 2008 do 4. 3. 2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľ nemohol rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa navrhovateľ voči štátu domáha náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch

podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmu (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie

zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Obč. zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (damnum emergens) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, že postup odporkyne v preskúmvanej veci bol nesprávny, je normatívne vyjadrenie „správneho úradného postupu“ a zistenie, že odporkyňa tento postup nezachovala s tým, že v posudzovanej veci nesprávny úradný postup odporkyne mal spočívať aj v tom, že odporkyňa oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup odporkyne ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľa, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí jeho námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou odporkyne bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investícií.

Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená s účinnosťou až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 v spojení s ust. § 125c ods. 1. zák. č. 566/2001 Z. z. a preto sa na odporkyňu nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investícií realizovaných pred týmto dátumom, t. j. pred 1. 1. 2009, z čoho vyplýva, že ak v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch vykonanej zák. č. 558/2008 Z. z., neexistovala samotná povinnosť Družstva aktualizovať Prospekt investícií, je z povahy veci vylúčený dohľad zo strany odporkyne v tomto smere z dôvodu, že nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá sama o sebe v rozhodnom čase ani neexistovala.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície až od 1. 6. 2010, kedy boli novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, vykonanej zák. č. 129/2010 Z. z. rozšírené povinnosti družstva a preto pokiaľ Družstvo od 31. 12. 2006 do 1. 6. 2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla odporkyňa skúmať ani túto povinnosť prostredníctvom výkonu dohľadu, keď Družstvo samo o sebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti odporkyne v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti a preto ani odporkyni z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnuť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností odporkyne a štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup odporkyne iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť odporkyni pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona, čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojí pri aplikácii zákona viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s CP vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia Družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s CP obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s CP využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená a navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s CP s tým, že až do rozhodnutia odporkyne zo dňa 21. 12. 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s CP povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. 3. 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s CP túto činnosť ako regulovanú NBS a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, splňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s CP voči Družstvu či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach odporkyne na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s CP pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhládnuv od aktívneho prístupu odporkyne k obchodníkovi s CP, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8. 1. 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s CP pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení vecí na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. 8. 2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s CP pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk) a následne rozhodnutím zo dňa 21. 12. 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe odporkyne, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí odporkyne, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv, či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že odporkyňa svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že postup odporkyne bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ odporkyňa zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila a iné opatrenia, ktoré od odporkyne navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporkyne. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytykal len nesprávny úradný postup odporkyne. Odvolací súd má za to, že pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že odporkyňa pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia. Navrhovateľ tvrdí nesprávny

úradný postup odporkyne v konaní nepreukázal, pričom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že nedostatočnosť opatrení prijatých odporkyňou, podľa názoru navrhovateľa, bez opory v zákone, podľa jeho subjektívneho presvedčenia, sa nemusia vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 4. 2011, č. k. 3K/95/2010 - 21, právoplatným dňa 5. 5. 2011 na majetok Družstva ako úpadcu, odvolací súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporkyni môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľ nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Navrhovateľ si pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu uplatnil v konkurznom konaní, škoda mu ešte nevznikla a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol navrhovateľ úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal jej vydania v konkurznom konaní, nakoľko existencia pohľadávky uplatnená v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31. mája 2006, sp. zn. 4 Cdo 199/2005, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz/110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné).

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa v podanou odvolaní, týkajúcej sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonával dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že prvostupňový súd účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov a to nielen založených v spise, ale aj ostatných dôkazov, spoločných pre všetky konania.

S poukazom na citované ustanovenie a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn. že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si právo na ich náhradu neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.